

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 244/2014-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 6. mája 2014 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa, zo sudkyne Ivetty Macejkovej a sudcu Sergeja Kohuta (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti ROKO gips, s. r. o., G. Švéniho 10/A, Prievidza, zastúpenej advokátkou JUDr. Irenou Sopkovou, Advokátska kancelária, Hlavná 25, Košice, vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 46 a čl. 48 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4 CoKR 15/2013 z 23. júla 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti ROKO gips, s. r. o., o d m i e t a ako neprípustnú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. októbra 2013 prostredníctvom poštovej prepravy doručená sťažnosť spoločnosti ROKO gips, s. r. o., G. Švéniho 10/A, Prievidza (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia čl. 46 a čl. 48 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 Dohovoru

o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4 CoKR 15/2013 z 23. júla 2013 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie“).

Z obsahu sťažnosti vyplýva: «Návrhom zo dňa 07. 06. 2012 sťažovateľ žiadal Okresný súd Bratislava I, aby vyhlásil konkurz na majetok dlžníka spoločnosť FILBA, s. r. o., so sídlom Grösslingova 51, 811 09 Bratislava,... (ďalej ako „FILBA, s. r. o.“). Ako dôvod vyhlásenia konkurzu na majetok dlžníka spoločnosti FILBA, s. r. o. sťažovateľ uviedol platobnú neschopnosť spoločnosti FILBA, s. r. o., keďže bola viac ako 30 dní v omeškaní s plnením aspoň dvoch peňažných záväzkov viac ako jednému veriteľovi. ...

Okresný súd Bratislava I v konkurznej veci dlžníka FILBA, s. r. o. uznesením zo dňa 01. 08. 2012, č. k.: 2K/24/2012-71 začal konkurzné konanie na majetok dlžníka FILBA, s. r. o. Uznesením zo dňa 09. 08. 2012 vyzval dlžníka FILBA, s. r. o., aby sa k návrhu sťažovateľa vyjadril, osvedčil svoju platobnú schopnosť a zároveň, aby uviedol, či súhlasí, aby súd rozhodol vo veci vyhlásenia konkurzu bez pojednávania. ...

Nakoľko dlžník FILBA, s. r. o. svoju platobnú schopnosť žiadnym spôsobom neosvedčil, Okresný súd Bratislava I uznesením zo dňa 17. 10. 2012, sp. zn.: 2K/24/2012 bez nariadenia pojednávania vyhlásil konkurz na dlžníka FILBA, s. r. o., do funkcie správcu ustanovil Ing. Danielu Štefkovú. ...

Dlžník FILBA, s. r. o. voči uzneseniu Okresného súdu Bratislava I zo dňa 17. 10. 2012, sp. zn.: 2K/24/2012 podal odvolanie, na základe ktorého žiadal, aby odvolací súd predmetné uznesenie zmenil a konkurzné konanie na majetok dlžníka FILBA, s. r. o. zastavil.

Krajský súd v Bratislave dňa 15. 01. 2013 uznesením sp. zn. 4CoKR/54/2012 uznesenie Okresného súdu Bratislava I, sp. zn. 2K/24/2012 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Okresný súd Bratislava I na 05. 04. 2013 nariadil pojednávanie, na ktorom návrh sťažovateľa na vyhlásenie konkurzu uznesením zamietol. ...

Voči uzneseniu Okresného súdu Bratislava I sa sťažovateľ odvolal, ako dôvod odvolania uviedol ust. § 205 ods. 2 písm. a)-f) O. s. p. Práve týmto rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave bolo sťažovateľovi zasiahnuté do základných práv, chránených Ústavou SR a medzinárodnými zmluvami. ...

V odôvodnení uznesenia Krajský súd v Bratislave konštatuje, že sa stotožnil s právnym názorom Okresného súdu Bratislava I spočívajúci vtom, že pohľadávka navrhovateľa je sporná. Krajský súd v Bratislave zároveň poukazuje na ustálenú judikatúru, z ktorej vyplýva, že postačuje ak dlžník osvedčí spornosť pohľadávky, pričom nie je potrebné túto spornosť preukazovať v takom rozsahu ako pri riešení obchodných sporov. Krajský súd v Bratislave, ale neuviedol žiaden konkrétny rozsudok, iba sa obmedzil na konštatovanie o existencii ustálenej judikatúry, pričom sťažovateľ má vedomosť o existencii rozhodnutí odvolacích súdov, ktoré zastávajú právny názor, že spochybňovanie pohľadávky navrhovateľa (sťažovateľ) až po doručení uznesenia na osvedčenie platobnej schopnosti, takéto spochybnenie samo osebe nezakladá spornosť pohľadávky (uznesenie Krajského súdu Bratislava, sp. zn. 2CoKR/26/2012). ...

Sťažovateľ podal veriteľský návrh na začatie konkurzného konania voči majetku dlžníka FILBA, s. r. o., ktorý doložil relevantnými listinami preukazujúce platobnú neschopnosť dlžníka FILBA s. r. o. Sťažovateľ taktiež konkurznému súdu uviedol že pohľadávky dlžníka FILBA s. r. o. riadne eviduje vo svojom účtovníctve a k návrhu pripojil správu z vykonania odsúhlasených postupov týkajúcich sa finančných informácií od audítora (spoločnosť AC AUDIT Prievidza, spol. s r.o.). Sťažovateľ označil aj druhého veriteľa, teda existovala pluralita dlžníkov. Je nepochybné, že boli splnené formálne a materiálne podmienky pre vyhlásenie konkurzu. Uznesením zo dňa 17. 10. 2012, č. k. 2K/24/2012-200 Okresný súd Bratislava I vyhlásil konkurz na majetok dlžníka, nakoľko mal za to, že dlžník FILBA s. r. o. svoju platobnú schopnosť neosvedčil.

Následne po vyhlásení konkurzu na majetok dlžníka, spoločnosť FILBA s. r. o. začala vyvíjať iniciatívu k spochybňovaniu nároku sťažovateľa. Všetky jeho kroky odo dňa vyhlásenia konkurzu voči jeho majetku boli účelové. Spochybnenie pohľadávky sťažovateľa dlžníkom FILBA s. r. o., ktorú sťažovateľ eviduje na základe faktúry č. 2009046, je predmetom konania o zaplatenie vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 33Cb/28/2012. V tejto veci dlžník FILBA s. r. o. podal vzájomný návrh z titulu nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty za údajne omeškanie sťažovateľa s odovzdaním diela. Omeškanie na strane sťažovateľa nevzniklo, nakoľko sťažovateľ a dlžník FILBA s. r. o. uzavreli k zmluve o dielo dodatok, na základe ktorého sa zmluvné strany dohodli na prolongovaní lehoty na odovzдание diela, a to najmä z iniciatívy a dôvodov na strane

dlžníka FILBA s. r. o. K podaniu vzájomného návrhu došlo až po začatí konkurzného konania. Okresný súd Bratislava I konanie o vzájomnom návrhu vedené pod sp. zn. 33Cb/28/2012 zastavil z dôvodu nezaplatenia súdneho poplatku. ...

Vyššie uvedené skutočnosti Krajský súd v Bratislave nezvážil, iba prevzal právny názor Okresného súdu Bratislava I, bez toho aby sa hlbšie a podrobnejšie zaoberal dôvodom údajnej existencie spornosti pohľadávky. Súdny spor vedený pod sp. zn. 33Cb/28/2012 sa týkal iba časti pohľadávky a nie všetkých uplatnených pohľadávok, teda neexistoval dôvod na zastavenie konkurzného konania. Konštatovanie Krajského súdu v Bratislave... vyplýva spornosť uplatnených pohľadávok navrhovateľa ako celku, nakoľko ide o pohľadávky vyplývajúce zo Zmluvy o dielo..., je možné označiť za nezrozumiteľné a unáhlené bez akejkoľvek opory v platnom právnom poriadku. ...

Konkurzný súd pred samotným vyhlásením uznesenia mal skúmať, či sú splnené zákonné predpoklady na potvrdenie uznesenia Okresného súdu Bratislava I, namiesto toho sa iba obmedzil na konštatovanie, že sa stotožňuje s právnym názorom súdu prvého stupňa, bez toho aby to svoje tvrdenie oprel o platné ustanovenia ZKR. V odôvodnení napadnutého uznesenia absentujú podrobnejšie úvahy ako aj závery súdu, z ktorých by vyplývalo, že sa aspoň okrajovo zaoberal skutkovými okolnosťami a najmä účelovosťou konania dlžníka FILBA s. r. o. Okresný súd Bratislava I nebral do úvahy tvrdenia sťažovateľa a listinné dôkazy, ktoré jednoznačne mohli mať vplyv na spravodlivé posúdenie skutkového stavu vo veci pokračovania v konkurznom konaní. ...

Krajský súd v Bratislave sa taktiež stotožnil s právnym názorom konkurzného súdu, že sťažovateľ nepreukázal dostatočným spôsobom aktívnu vecnú legitimáciu. S týmto tvrdením sa sťažovateľ nestotožňuje, nakoľko v zmysle ust. § 11 aktívna vecná legitimácia veriteľa je viazaná na meškание dlžníka s plnením finančného záväzku. Platobná neschopnosť, ktorú dlžník FILBA s. r. o. neosvedčil, čo potvrdil aj Okresný súd Bratislava I uznesením o vyhlásení konkurzu na jeho majetok, je v zmysle ust. § 3 ZKR definovaná ako neschopnosť splácať splatné finančné záväzky z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov.

Spornosť pohľadávky sťažovateľa je iba domnelá, nakoľko pohľadávky označené v návrhu sa netýkajú iba súdneho sporu vedeného pod sp. zn. 33Cb/28/2012 na Okresnom

súde Bratislava I, ale aj ďalších pohľadávok, a to faktúry č. 2009106-107, 2012021 v celkovej sume 78.530,24 Eur. ...

Krajský súd v Bratislave svojim postupom sťažovateľovi zamedzil ochranu jeho práv a právom chránených záujmov.

Bolo v kompetencii Krajského súdu v Bratislave odstrániť vady rozhodnutia prvostupňového súdu, a to tým spôsobom, že mal komplexne a podrobne posúdiť spisový materiál, zaoberať sa účelovosťou konania dlžníka FILBA s. r. o. po vyhlásení konkurzu na jeho majetok. ...

Krajský súd v Bratislave svojim pochybením porušil princíp spravodlivého prejednávania veci, nakoľko konajúcemu súdu absentovalo spravodlivé posúdenie skutkového stavu, keď si arbitrárne, nedôvodne a nesúladne vyložil ust. §§ 11, 12, 19 ZKR.»

Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„Krajský súd v Bratislave zo dňa 23. 07. 2013, sp. zn.: 4CoKR/15/2013, ktorým rozhodol o potvrdení uznesenia Okresného súdu Bratislava I, č. k.: 2K/24/2012-488 zo dňa 05. 04. 2013 porušil právo na súdnu a inú právnu ochranu zaručené článkom 46 a článkom 48 Ústavy Slovenskej republiky a článku 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 23. 07. 2013, sp. zn.: 4CoKR/15/2013 sa zrušuje a vec sa Krajskému súdu v Bratislave vracia na ďalšie konanie.

Krajský súd v Bratislave je povinný sťažovateľovi nahradiť trovy konania v sume 331,15 EUR, a to v lehote do 15 dní od právoplatnosti nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších prepisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistil, že táto je v časti namietaného porušenia čl. 46 a čl. 48 ústavy a v časti namietaného porušenia čl. 6 dohovoru neprípustná.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti uviedol, že v rámci konkurzného konania vedeného na majetok úpadcu, spoločnosti FILBA, s. r. o., predchádzalo napadnutému rozhodnutiu vydanie uznesenia Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4 CoKR 54/2012 z 15. januára 2013. V rámci lustrácie ústavný súd zistil, že 3. apríla 2013 bola na ústavný súd doručená predchádzajúca sťažnosť sťažovateľa smerujúca proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4 CoKR 54/2012 z 15. januára 2013, pričom sťažovateľ v nej namietal porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ústavy a práva zaručeného v čl. 6 dohovoru. O tejto sťažnosti ústavný súd rozhodol nálezom č. k. II. ÚS 352/2013-26 z 15. októbra 2013 (ďalej len „nález“) tak, že:

„1. Základné právo spoločnosti ROKO gips, s. r. o., zaručené v čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky a právo zaručené v čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4 CoKR 54/2012 z 15. januára 2013 porušené bolo.

2. Uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4 CoKR 54/2012 z 15. januára 2013 zrušuje a vec vracia Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie.

3. Spoločnosti ROKO gips, s. r. o., priznáva úhradu trov právneho zastúpenia v sume 331,55 €, ktorú je Krajský súd v Bratislave povinný uhradiť na účet jej právneho zástupcu JUDr. Vladimíra Mitra, Advokátska kancelária, 29. augusta 5, Bratislava.“

Pokiaľ teda ústavný súd rozhodol v bode 2 nálezu tak, že uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4 CoKR 54/2012 z 15. januára 2013 zrušuje a vec vracia Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie, zrušil rozhodnutie, ktoré predchádzalo napadnutému rozhodnutiu. V dôsledku uvedeného zrušenia uznesenia Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4 CoKR 54/2012 z 15. januára 2013, ktoré predchádzalo napadnutému rozhodnutiu, nemôže ústavný súd inak, ako vysloviť odmietnutie sťažnosti pre jej neprípustnosť, a to z dôvodu, že zrušenie uznesenia Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4 CoKR 54/2012 z 15. januára 2013 vyslovené v náleze bude nevyhnutne smerovať k zrušeniu právoplatnosti napadnutého rozhodnutia, ktoré naň nadväzuje.

Ak by sa teda ústavný súd vecne zaoberal sťažnosťou sťažovateľa pred novým rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave o podanom odvolaní spoločnosti FILBA, s. r. o., mohol by neprípustne zasiahnuť do rozhodovania všeobecných súdov.

Z týchto dôvodov sa ústavný súd podanou sťažnosťou meritórne nezaoberal, ale podľa zásady ratio temporis ju odmietol ako neprípustnú pre predčasnosť podľa § 53 ods. 1 v spojení s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. mája 2014